

VALSTYBĖS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS IR ĮVAIKINIMO TARNYBA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 13, LT-03221 Vilnius, tel. (8 5) 2310928, faks. (8 5) 2310927,
el. p. info@vaikoteises.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188752021

Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijos
Vaiko teisių apsaugos skyriui

2014-11-24 Nr. S-4686
[2014-10-06 Nr. VT14-1401

Kopija:
Savivaldybių administracijų vaiko teisių
apsaugos skyriams

DĖL SOCIALINĖS RIZIKOS ŠEIMŲ, IŠVYKUSIŲ GYVENTI Į UŽSIENIO VALSTYBĘ, IŠBRAUKIMO IŠ SOCIALINĖS RIZIKOS ŠEIMŲ, AUGINANČIŲ VAIKUS, APSKAITOS

Informuojame, kad Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyboje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) 2014-10-06 buvo gautas Jūsų prašymas suteikti informaciją apie tai, kokių veiksmų turėtų imtis vaiko teisių apsaugos skyriaus (toliau – VTAS) specialistai, sužinoję apie šeimos, įrašytos į socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitą (toliau – Apskaita), išvykimą gyventi į užsienio valstybę.

Tarnyba, atsakydama į Jūsų prašymą, informuoja, kad socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitos savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnyboje (skyriuje) tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, įrašymo į Apskaitą, išbraukimo iš Apskaitos ir Apskaitos duomenų tvarkymo, naudojimo ir saugojimo tvarką savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriuje. Aprašo IV dalies 14 p. nustato atvejus, kai šeima yra išbraukiama iš Apskaitos. Aprašo 14 p. 3 papunktyje nurodoma šeimos išbraukimo iš Apskaitos sąlyga – kai šeima pakeičia gyvenamąją vietą ir išvyksta nuolat gyventi į kitą savivaldybę. Tokiu atveju VTAS informuoja savivaldybės, į kurią šeima išvyksta nuolat gyventi, VTAS ir persiunčia jai šeimos byloje sukauptą informaciją.

Jūsų minimu atveju, kai šeima, įrašyta į Apskaitą, išvyksta gyventi į užsienio valstybę, reikėtų taikyti įstatymo analogiją ir vadovautis Aprašo 14 punkto 3 papunkčiu. Informacija apie šeimos išvykimą į užsienio valstybę turėtų būti perduota valstybės, į kurią išvyko šeima, kompetentingoms institucijoms, o šeima išbraukta iš Apskaitos. Kadangi Tarnyba, remiantis Tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-10-20 nutarimo Nr.1114 8.2.1 punktu, bendradarbiauja su užsienio valstybių centrinės valdžios arba jų akredituotomis institucijomis vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo klausimais, informacija apie šeimos, įrašytos į Apskaitą, išvykimą į užsienio valstybę turi būti pateikta Tarnybai. Pateikiant informaciją siūlome naudotis pridedama Tarptautinės socialinės tarnybos naudojamo klausimyno forma. Įvedus duomenis apie šeimos išbraukimą iš Apskaitos į SPIS, pastabose turėtų būti pažymima, kad šeima išvyko gyventi į užsienio valstybę bei nurodomas adresas, kuriuo šeima užsienio valstybėje gyvena.

Atkreiptinas dėmesys, kad būtina sąlyga šeimos įtraukimui į Apskaitą yra šeimoje augantys nepilnamečiai vaikai.

Šeimai, įtrauktai į Apskaitą, išvykus iš Lietuvos Respublikos ir nenurodžius savo gyvenamosios vietos užsienio valstybėje, VTAS specialistai turėtų imtis atitinkamų veiksmų savo kompetencijos ribose, nustatyti galimą šeimos gyvenamąją vietą užsienio valstybėje (pvz. susisiekti su likusiais Lietuvoje šeimos artimaisiais, giminaičiais, kaimynais, vaikų ugdymo įstaigomis ir pan.) bei, nustatčius galimą šeimos gyvenamąją vietą, apie tai informuoti Tarnybą.

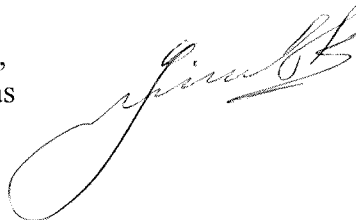
Manome, kad nepavykus nustatyti galimos naujos šeimos gyvenamosios vietos užsienyje, atsižvelgiant į vieną svarbiausių VTAS funkcijų – užtikrinti, kad nebūtų pažeidžiamos vaikų teisės bei interesai ir užtikrinti jų apsaugą bei gynimą, VTAS turėtų imtis šių priemonių:

1. Surinkti arba įvertinti visą turimą socialinės rizikos šeimą charakterizuojančią medžiagą, įrodančią, kad tėvai nesirūpina vaikais, piktnaudžiauja savo teisėmis, veikia ne vaikų interesais, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis medžiagomis ar pan.
2. Surinkti informaciją apie šeimai teiktas socialines paslaugas, apie tai, kaip šeima laikėsi specialistų nurodymų bei susitarimų, ar socialinis darbas davė teigiamų pokyčių.
3. Surinkti duomenis apie minėtą šeimą iš kitų institucijų, t.y. pažymas iš ugdymo, sveikatos priežiūros įstaigų, policijos ir kitų institucijų, galinčių patvirtinti netinkamą tėvų teisių ir pareigų įgyvendinimą vaiko atžvilgiu.
4. Pridėti VTAS turimą informaciją apie tai, kokie įpareigojimai buvo nustatyti socialinės rizikos šeimai ir kaip jų buvo laikomasi/nesilaikoma, kokios prevencinės ar drausminės poveikio priemonės tėvams buvo taikytos ir pan.
5. Surinkti visą turimą informaciją apie šeimą bei jos galimą buvimo vietą apklausiant artimuosius, gimines, kaimynus ir pan.
6. Užklausti Migracijos departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos dėl turimų duomenų apie išvykusią šeimą pateikimo.

Jeigu, atsižvelgiant į visus aukščiau išvardintus duomenis, yra pagrindo manyti, kad tėvai netinkamai naudoja tėvų valdžią ar naudoja ją priešingai vaiko interesams, pažeidžia vaiko teises ir/ar kitokiu būdu padaro administracinį teisės pažeidimą, numatytą Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau – ATPK) nuostatuose, VTAS specialistai turi imtis priemonių patraukti tėvus administracinę atsakomybę. VTAS pagal kompetenciją veikia tik savo teritorijos ribose, todėl nežinant socialinės rizikos šeimos buvimo vietos, būtina remtis ATPK 263 str., kuris numato, kad jeigu administracinę atsakomybę traukiamo asmens buvimo vieta nėra žinoma, organas (pareigūnas) gali kreiptis į teritorinę policijos įstaigą dėl administracinę atsakomybę traukiamo asmens paieškos paskelbimo. Taigi, VTAS turi kreiptis į policiją ir pateikti visą surinktą medžiagą administracinį teisės pažeidimą padariusio asmens paieškos paskelbimui ir administracinio teisės pažeidimo protokolo surašymui.

PRIDEDAMA. Tarptautinės socialinės tarnybos naudojamas klausimynas, 1 lapas.

Planavimo ir veiklos stebėsenos skyriaus vedėja,
laikinais einanti direktoriaus pavaduotojo pareigas
pavaduojanti direktorių

Vita Šulskytė

BYLOS SANTRAUKA

Vaikas:
Gimimo data
Pilietybė
Adresas

Motina:
Gimimo data
Pilietybė
Adresas

Tėvas:
Gimimo data
Pilietybė
Adresas

Kiti susiję asmenys
(giminaičiai, globėjai):
Gimimo data
Pilietybė
Adresas

Kreipimosi priežastys

Kas prašo informacijos (institucija, teismas, giminaičiai ir t.t.)

Kodėl ši informacija reikalinga

Kaip ir kam ši informacija bus naudojama

Bylos aplinkybės

Socialinė istorija su faktiniais duomenimis chronologine tvarka:

- ✓ kada ir kur gimė vaikas;
- ✓ kokia buvo tėvų padėtis vaiko gimimo metu ir kaip ji pasikeitė (santuoka, skyrybos ir pan.);
- ✓ kokia dabartinė vaiko teisinė situacija (santykis su tėvais, ar apribota tėvams valdžia, ar vaikui nustatyta globa ir pan.)

Šeimos situacija:

- ✓ ar šeima buvo kada žinoma tarnybai;
- ✓ dėl kokių priežasčių tarnyba ėmėsi spręsti vaiko klausimus (priežastis prašome detalizuoti);
- ✓ ar šeima įrašyta į socialinės rizikos šeimų sąrašą (įrašymo priežastis prašome detalizuoti);
- ✓ ar šeimai buvo teikiama kokia pagalba, paslaugos (jei taip, kokios), kokie pasiekti rezultatai;
- ✓ kokia dabartinė tėvų situacija (tėvų tarpusavio santykis, santykiai su vaiku, ketinimai vaiko atžvilgiu).

Dabartinė vaiko padėtis:

- ✓ su kuo, kur ir koku pagrindu šiuo metu gyvena vaikas;
- ✓ kokios vaiko gyvenimo sąlygos, ar vaikas lanko darželį, mokyklą ir t.t.
- ✓ kokie yra vaiko jausmai ir norai tėvų atžvilgiu, žmonių su kuriais gyvena atžvilgiu, kur, su kuo ir kodėl vaikas norėtų gyventi ateityje.
- ✓ ar vaikas turi kokių specialiųjų poreikių, jei taip, tai nurodykite kokių bei kaip tie poreikiai yra tenkinami;
- ✓ kokia kalba vaikas bendrauja savo aplinkoje.

Ar yra kokia konfidenciali informacija, kuri neturėtų būti atskleista kitiems šeimos nariams ar su byla susijusiems asmenims.

Paslaugos, kurių prašoma

Kokia konkrečiai informacija yra reikalinga ir kodėl, kaip ši informacija bus naudojama sprendžiant vaiko klausimus.